

Viborg, november 2011

Vedr. bogen:

Ud og vende er skrevet af Merete Pryds Helle (MPH) på opfordring. Dansklærerforeningen bad forfatteren om at skrive en roman til Frit for fantasi-serien. MPH fortæller, at hun på forhånd havde besluttet at ville skrive en moralsk historie om misbrug. Merete voksede selv op med konsekvente forældre, der ikke lagde skjul på, hvad de mente om stoffer og misbrug. Det betød, at selv om forfatteren i ungdomsårene befandt sig mellem halv- og kvartnarkomaner samt weekendmisbrugere, så forfaldt hun ikke selv til at ville prøve stofferne. Og kan bare et ungt menneske holde sig fra stoffer efter at have læst bogen, så er missionen opfyldt, fortæller hun.

I **Stjernebilleder III** konkluderer Ayoe Quist Henkel, at ungdomslitteraturen er lineær. Ungdomslitteraturen fremstår ofte meget barsk og rå. Der bliver lukket eller sparket døre ind, hvorfra man ikke kan komme tilbage.

Børnelitteraturen derimod har som oftest indbygget håb, den er cirkulær. Blandt andet ved at benytte eventyrets kontraktmodel: hjemme – ude – hjemme.

Ud og vende benytter sig af kontraktmodellen og antyder også håb, men motiverne: misbrug, skilsmisse og prostitution er hentet fra ungdomslitteraturen. Sofie på 15 bliver klemmt i forældrenes skilsmisse og bliver lidt tilfældigt introduceret for hash og kokain. Det bliver starten på Sofies deroute.

Vedr. opgaverne:

De første 30 opgaver er kapitelopgaver. Eleverne får hver sin bingoplade (kopieres fra side 3), her skriver de ni tal mellem 1 og 30. Bagefter får klassen udleveret opgaverne på de følgende sider, og eleverne besvarer herefter i stikordsform de kapitelspørgsmål, de har valgt. Selve bingospillet foregår ved, at læreren trækker tallene (se side 4). Elever der har valgt netop de kapitler kommer med deres bud på svar. Man spiller, indtil 3-5 elever har fået pladen fuld. I sagens natur vil disse kapitelspørgsmål afføde forholdsvis korte svar.

Ønsker man derefter at arbejde mere dybdegående med bogen, er der gruppeopgaver på side 4.

Finder man bingokonceptet for plat, kan man bare anvende (nogle af) kapitelspørgsmålene uden plader og opråb.

God fornøjelse

*Finn Bangsgaard (fb@via.dk)
Pæd. konsulent ved VIA CFU*

Viborg, november 2011

Kapitelspørgsmål:

- 1) Kender din mor (evt. far) dig? Kom med eksempler på såvel kendskab til som uvidenhed om din person.
- 2) Dette er så åbenbart endnu en bog om skilsmisse. Hvorfor ønsker dansklærere at dette motiv skal optræde i de fleste af de bøger, som læses fælles i overbygningen.
- 3) Hvorfor er det pinligt, når ens forældre taler om sex?
- 4) Hvorfor skræmmer det Sofie, at hun har varme følelser for tvillingerne Felix og Sebastian?
- 5) Beskriv Sofie, som Hans opfatter hende.
- 6) Sommetider kan man få den tanke, at alle voksne har været på et kursus, hvor de har lært at sige og gøre det forkerte. Nævn nogle eksempler på voksnes manglende situationsfor-nemmelse.
- 7) Lav en Hot og not-Top 5 over at få en papsøster (eller bror) på sin egen alder.
- 8) Hvad mener Jannie med udsagnet s. 34: "Nå, vi to er måske i samme båd, hvad?".
- 9) Hvordan behandler Sofie Hans? Inddrag såvel eksempler fra dette kapitel som resten af bogen. Hvad synes du om Sofies opførsel?
- 10) Hvilke vigtige begivenheder sker der i dette kapitel?
- 11) Hvordan ville Sofies mor reagere, hvis hun opdagede, at Sofie er påvirket?
- 12) Hvilke følelser gennemlever Sofie i dette kapitel?
- 13) Tror du, at Hans har slået Maja? Begrund dit svar.
- 14) Hvorfor ønsker Sofie at komme til The Land of Nothing and Nowhere?
- 15) Hvad siger Maja om Sofies far i dette kapitel – har hun ret?
- 16) Hvorfor går Sofie i seng med Ruben?
- 17) Hvordan reagerer Sofies mor, da hun opdager, at Sofie har været sammen med Ruben om natten?
- 18) Hvordan oplever Sofie de første dage hjemme efter ferien i Thailand?
- 19) Hvilke oplevelser har Sofie haft sammen med Maja det sidste halve år?
- 20) Efter at du har (gen)læst dette kapitel, er der så nogle advarselslamper, der blinker?
- 21) FRINUMMER ... Ingen opgaver til dette kapitel.
- 22) Hvilke problemer afsløres det i dette kapitel, at Sofie har?
- 23) Hvis du kunne stille Sofie et spørgsmål, hvad ville du så spørge om?
- 24) Hvorfor fortæller Sofie ikke sin mor sandheden?
- 25) Hvad går (måske) op for Sofie i dette kapitel?
- 26) Hvordan – og hvorfor – ændrer Sofie syn på sin mor?
- 27) Hvem er Sune og Thomas?
- 28) Hvilke tanker gør du dig om Sofies prostitution?
- 29) Hvad sker der i dette kapitel?
- 30) Hvordan overrasker Jannie i dette kapitel?

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30

Gruppespørgsmål:

I grupper af 3-4 elever arbejder I med en af nedenstående opgaver:

- A) Udarbejd en skitse til en kampagne, der skal oplyse (skræmme?) unge om stoffer og stofmisbrug.
- B) Lav en dramatisering af en eller flere scener fra bogen
- C) Udvælg 3-4 af de vigtigste motiver fra bogen, og fortæl om dem.
- D) Udvælg 2-3 klip fra **100 dage uden stoffer** fra dr.dk – hvorfor netop disse klip?
- E) Lav en paneldiskussion til denne bog. Find evt. inspiration i opgaverne til fx **Soldater græder ikke** eller **Kære dødsbog**.
- F) Hvad synes du om Sofie? Er hun troværdig, sympatisk, egoistisk, en stakkel, ..?
- G) Lav en mundtlig anmeldelse af Ud og vende. Lad dig evt. inspirere af **Fra tekst til tekst tekst til tekst**.
- H) ... kan I selv finde på en god, kreativ måde at vise jeres læseoplevelse på, så kan det være, at jeres lærer vil godkende det.

*Finn Bangsgaard (fb@via.dk)
Pæd. konsulent ved VIA CFU*